

دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان

دانشکده بهداشت

گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

راهنما و کوریکولوم آموزشی

کارآموزی در عرصه (۲)

کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی ورودی ۹۵

مهرماه ۱۳۹۸

تهیه و تدوین:

دکتر مهدی عبدالکریمی (مسئول آموزش بالینی دانشکده بهداشت)

دکتر مصطفی نصیرزاده (مدیر محترم گروه آموزش بهداشت)

عنوان: کارآموزی در عرصه (۲)

گروه هدف: دانشجویان کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی

نام درس	تعداد واحد	تعداد کل روزها	تعداد کل ساعات
کارآموزی در عرصه (۲)	۱۲	۱۳۶	۶۱۲

مقدمه

دوره کارآموزی در عرصه، برای آشنایی دانشجویان از نزدیک با کارهای عملی و مسایل اجرایی محسوب می شود، که نه تنها به کارآموزان این فرصت را می دهد تا آموخته های خود را با عمل تطبیق، کمبودها و نواقص احتمالی را درک و در رفع آنها بکوشند، بلکه باعث افزایش قابلیت های آنان برای اشتغال در آینده نیز می گردد. کارآموزی در عرصه با هدف ارتقاء سطح علمی کاربردی دانشجویان در نظر گرفته شده است. این عرصه فرصتی فراهم می آورد که دانشجویان ضمن ارتقاء سطح دانش و عملکرد، با جایگاه و نقش خود در مجموعه شبکه بهداشت و درمان آشنا شده و بتوانند وظایف آینده خود را که در قالب خدمات کار در عرصه بهداشتی ارائه می گردد، به طور عملی تجربه کنند.

کارآموزی در عرصه بهداشت :

دانشجو با آمادگی کامل در گروه های دانشجویی مشخص شده جهت ارائه خدمات و ارزیابی پایگاهها و مراکز خدمات جامع سلامت شهری و خانه بهداشت و مراکز خدمات جامع سلامت روستایی حضور می یابد. در این مرحله حضور مربی تقریباً دائمی خواهد بود. دانشجویان با راهنمایی مربی مربوطه خود با برنامه های بهداشتی در واحد بهداشت خانواده آشنا شده و با همکاری پرسنل بهداشتی درمانی مراحل کاری خود را طی نموده و در پایان گزارش عملکرد خود را به مربی مربوطه تحویل خواهند داد.

قوانین و مقررات آموزشی

- ✓ رعایت نظم و انضباط کامل
- ✓ رعایت آراستگی و سادگی ظاهر، حجاب اسلامی باپوشش مناسب
- ✓ احترام نزاکت و خوش برخوردی در ارتباط با مربی، کارمندان و مراجعه کنندگان
- ✓ رعایت قوانین و مقررات آموزشی دانشکده
- ✓ حضور فعال و انجام صحیح و به موقع امور محوله
- ✓ ابراز علاقه مندی، انتقادپذیر بودن و داشتن انعطاف در دوره کارآموزی
- ✓ توجه به ساعات شروع و اتمام کارآموزی با توجه به ساعات اعلام شده در برنامه
- ✓ خروج از کارآموزی و غیبت در آن با هماهنگی مربی مربوطه صورت گیرد.
- ✓ - به همراه داشتن لاگ بوک و تکمیل آن بطور روزانه (به صورت کامل و ریز به طوری که کلیه مطالب و نکاتی که توسط مربی گفته می شود ذکر شده باشد-لازم به ذکر است امتحان فاینال بر اساس مطالب کارآموزی و لاگ بوک ها می باشد)
- ✓ کارآموزی کل روزهای هفته از ساعت 8 - 12 می باشد..
- ✓ -استفاده از تلفن همراه در ساعات کارآموزی اکیدا ممنوع می باشد.
- ✓ رعایت قوانین و مقررات آموزشی در هر واحد، ارائه تکالیف (گزارشات)، شرکت در کارگاه ها و جلسات از مواردی هستند که در ارزشیابی لحاظ می شود.
- ✓ آزمون فاینال کارآموزی در دانشکده برگزار و سوالات به صورت چند گزینه ای می باشند.
- ✓ -هر گونه جابجایی در افراد، مکان و زمان کارآموزی بدون هماهنگی با مدیر گروه غیر مجاز می باشد..
- ✓ -پوشیدن روپوش در دوره های آزمایشگاهی، بیمارستان، واکسیناسیون، بهداشت مادر و کودک، تنظیم خانواده، بیماری هاو پراتیک الزامی و در دیگر دوره های کارآموزی با نظر مربی مربوطه قابل اجرا می باشد.
- ✓ -قبولی در هر دوره کارآموزی منوط به کسب حداقل نمره 12 از آن دوره می باشد و در غیر این صورت نیاز به تجدید دوره الزامی است.

قوانین مربوط به غیبت:

- ✓ -در صورتی که 50 درصد غیبت ها در هر ترم تحصیلی مربوط به یک درس باشد باید کل آن درس با تایید مربی مجددا توسط دانشجو گذارنده شود.
- ✓ -دانشجو در هر دوره کارآموزی (موضوعات کارآموزی) در هر هفته، بیش از دو تاخیر (کمتر از یک ربع در روز با تایید مربی) نمی تواند داشته باشد در این صورت دو روز غیبت غیر موجه منظور خواهد شد.
- ✓ -در صورتی که غیبت دانشجو بیش از یک دهم در کل دوره کارآموزی باشد در صورت موجه بودن، دوره کارآموزی مربوطه حذف می شود.
- ✓ -در صورتی که غیبت دانشجو بیش از یک دهم باشد در صورت غیر موجه بودن، نمره کل دوره کارآموزی صفر منظور خواهد شد.
- ✓ -در صورتی که غیبت دانشجو در کل دوره کارآموزی (هر ترم) کمتر از یک دهم باشد، به ازای هر روز غیبت موجه 1 روز کارآموزی جبرانی و به ازای هر روز غیبت غیر موجه دو روز منظور خواهد شد.(محاسبه غیبت و اعمال جبرانی ها در پایان ترم خواهد بود).
- ✓ به ازای هر غیبت ۰/۲۵ نمره از نمره نهایی کسر خواهد شد.

سرفصل های آموزشی

مراقبت کودکان

- ✓ آشنایی با مادر بمنظور گرفتن شرح حال از او در مورد کودکش و ثبت اطلاعات در
- ✓ -طریقه معاینه کودک در اولین مراجعه
- ✓ -اندازه گیری وزن , قد , دور سر و ثبت آن
- ✓ -کارت رشد و تفسیر منحنی رشد کودک و آموزش به مادر و موارد ارجاع آن
- ✓ -نحوه صحیح تغذیه کودک با شیر مادر و مزایای شیر مادر و نحوه صحیح شیردادن به نوزاد غذای کمکی
- ✓ -مراقبتهای لازم کودک
- ✓ -بهداشت دهان و دندان و مراقبت کودک و موارد ارجاع
- ✓ -پیگیری و بازدید منزل در مراقبتهای کودکان و دادن آموزشهای لازم به خانواده
- ✓ -زردی یا یرقان نوزاد
- ✓ -طرح مانا
- ✓ کودکان (سوء تغذیه کمی وزن)
- ✓ -گفتگو و مذاکره با مادران راجع به تغذیه کودک
- ✓ - -سوانح و حوادث در کودکان
- ✓ - ASQ غربالگری کامل کودکان
- ✓ -دستورالعمل های کودکان (شیر مصنوعی -مرگ و میر کودکان -آزمایشات
- ✓ کودکان - مکمل های کودکان)

مراقبت مادران

- ✓ شناسایی گروه هدف دریافت کننده مراقبت های پیش از بارداری و پیگیری
- ✓ ارجاع به ماما جهت تکمیل پرونده
- ✓ -روش های تشخیص بارداری
- ✓ -تغییرات بدن در بارداری
- ✓ -شکایات شایع در دوران بارداری
- ✓ -علائم خطر در بارداری و حاملگی های در معرض خطر
- ✓ -مراقبت های دوران بارداری
- ✓ -مراقبت های پس از دوران بارداری و مراقبت از نوزاد
- ✓ -نحوه تکمیل فرم های مرتبط با این بخش
- ✓ -مراقبت های ادغام یافته مادران
- ✓ -زایمان طبیعی و سزارین
- ✓ -آشنایی با دستورالعمل های مراقبت مادران
- ✓ -روش های زایمان ایمن
- ✓ -شناسایی و پیگیری موارد ارجاع

سلامت باروری

- ✓ آشنایی با شناسایی گروه هدف و ترغیب آنها برای ورود به برنامه
- ✓ تنظیم خانواده
- ✓ -آشنایی با انتخاب روش های مناسب پیشگیری
- ✓ -آشنایی با نحوه تجویز روش های پیشگیری از بارداری و ارائه خدمات
- ✓ -مراقبت از استفاده کنندگان روش های پیشگیری از بارداری
- ✓ آشنایی با نحوه صحیح مشاوره (جهت انتخاب روش مناسب) و ارائه خدمات
- ✓ -آشنایی با نحوه درخواست وسایل پیشگیری از بارداری
- ✓ - آشنایی با نحوه مشاوره ازدواج و ارائه خدمات
- ✓ -آشنایی با دستورالعمل های روش های پیشگیری از بارداری

واکسیناسیون

- ✓ آشنایی با واکسن، سرم و نحوه اجرای واکسیناسیون و ارائه خدمات
- ✓ -آشنایی با زنجیره سرد و نحوه نگهداری واکسن در یخچال و فرمهای مربوطه و ارائه خدمات
- ✓ -آشنایی با آخرین دستورالعمل واکسیناسیون در کشور
- ✓ -آشنایی با موارد منع واکسیناسیون و ارائه خدمات
- ✓ -آشنایی با نحوه تزریق واکسن و ارائه خدمات
- ✓ -آشنایی با وسایل مورد نیاز برای انجام واکسیناسیون
- ✓ -آشنایی با چگونگی درخواست واکسن و دریافت آن
- ✓ -آزمایش توپر کولین
- ✓ -آشنایی با اقدامات پس از واکسیناسیون و ارزیابی خدمات
- ✓ -آشنایی با نحوه تکمیل فرم های مرتبط
- ✓ -عوارض واکسیناسیون و مراقبت های پس از واکسیناسیون
- ✓ -منع واکسیناسیون
- ✓ -نمودار پایش واکسیناسیون

بیماری ها

کلیات بیماری ها

بیماری ها شامل:

- ✓ -سالک، بیماری های مشترک بین انسان و دام
- ✓ -بیماری های قابل پیشگیری بوسیله واکسیناسیون - سرخک، سرخجه، اوریون، دیفتی، کزاز، سیاه سرفه، فلج اطفال، آبله مرغان و).....
- ✓ -آسم، آنفلوآنزا، مننژیت
- ✓ -ایدز، هپاتیت و بیماری های آمیزشی
- ✓ -بیماری های منتقله از طریق آب و غذا
- ✓ -فنیل کتونوری و تالاسمی
- ✓ -دیابت -فشارخون، قلب و عروق

- ✓ -سرطان، حوادث، سوانح
- ✓ -هیپوتیروئیدی و پدیکولوزیس
- ✓ -هاری، سل
- ✓ سرطانهای شایع (دهانه رحم، پستان، سرطان های گوارشی و ریه)

بهداشت سالمندان و میانسالان

- ✓ مراقبتهای ادغام یافته سلامت میانسالان:
- ✓ تن سنجی و ارزیابی الگوی تغذیه، ارزیابی فعالیت بدنی، ارزیابی سلامت روان، ارزیابی بیماریهای قلبی عروقی و ارزیابی سرطانها (پستان-سرویکس-روده بزرگ)
- ✓ -مراقبتهای ادغام یافته سلامت سالمندان:
- ✓ ارزیابی اختلالات تغذیه ای، افسردگی، چربی خون بالا، فشارخون بالا،
- ✓ دیابت و سقوط
- ✓ -شیوه زندگی سالم در دوره سالمندی:
- ✓ آشنایی با اهمیت تغذیه سالم در دوره سالمندی
- ✓ -آشنایی با انواع تمرینات بدنی در دوره سالمندی، آشنایی با بیماریهای شایع

بهداشت روان

- ✓ آشنایی با بیماری های روانی و راههای پیگیری و مراقبت و درمان
- ✓ -اعتیاد و راهکارهای پیشگیری -مراقبت و درمان
- ✓ -بررسی میزان بیماریهای روانی در استان
- ✓ - غربالگری بیماری های روانی اولیه (کارشناس بهداشت)
- ✓ -چارت ها و دستورالعمل های مرتبط
- ✓ -فرم های مورد نظر و سامانه سیب
- ✓ -وظایف یک کارشناس بهداشت در زمینه مسائل بهداشت روان در مراکزشت روان و اعتیاد

حوادث و بلایا

- ✓ آشنایی با دستورالعمل های وزارت بهداشت در زمینه حوادث و بلایا

آموزش بهداشت

- ✓ -آشنایی با تکنیکهای آموزشی مانند سخنرانی، آموزش مشارکتی، چهره به چهره، ایفای نقش و غیره... و کاربرد این روش ها در محیط مراکز بهداشتی و درمانی
- ✓ -آشنایی با نحوه استفاده از وسایل کمک آموزشی و کاربرد آنها در آموزش در محیط مراکز بهداشتی و درمانی
- ✓ -نیازسنجی بهداشتی
- ✓ -رسانه های آموزشی، تدوین و ارزیابی آنها

اقدامات درمانی مجاز و کمک های اولیه

- ✓ آشنایی با اقدامات اولیه درمانی
- ✓ -آشنایی با پانسمان و بخیه
- ✓ -آشنایی با نحوه انجام تزریقات به صورت ایمن
- ✓ آشنایی با CPR و پروتکل جدید آن

بهداشت محیط

- ✓ -آشنایی با فرم های بازدید(مرکز بهداشت)
- ✓ -آشنایی با وظائف بهداشت محیط(مرکز بهداشت)
- ✓ -آشنایی با نحوه صدور کارت و معاینه بهداشتی(مرکز بهداشت)
- ✓ آشنایی با نحوه دفع زباله
- ✓ -خصوصیات آب شرب و نحوه پایش سلامت
- ✓ -آشنایی با وظائف بهداشت محیط در بیمارستان
- ✓ -بازدید از مغازه های سطح شهر
- ✓ روش های مختلف مبارزه با بندپایان ناقل بیماری مالاریا و سالک

بهداشت مدارس

- ✓ بهداشت فردی دانش آموزان
- ✓ نحوه ارزیابی سلامت دانش آموزان بر اساس سامانه
- ✓ -تغذیه صحیح دانش آموزان
- ✓ علائم سوء تغذیه و کم خونی در دانش آموزان
- ✓ -بیماریهای شایع در مدرسه و غربالگری دانش آموزان بیمار
- ✓ -سوانح و حوادث در مدرسه
- ✓ -دستورالعمل شناسنامه سلامت و نحوه تکمیل آن
- ✓ -مروری بر بهداشت دهان و دندان در مدارس
- ✓ -مروری بر پدیکلوز در مدارس
- ✓ -مدارس مروج سلامت
- ✓ -سنجش سلامت دانش آموزی
- ✓ -برنامه آهن یاری
- ✓ -بلوغ
- ✓ -بازدید از مدارس و تکمیل شناسنامه سلامت برای دانش آموزان
- ✓ -نحوه صحیح آموزش و مشاوره در مدارس
- ✓ -دستورالعمل ها جوان و نوجوان

بهداشت دهان و دندان

- ✓ -معاینه دهان و دندان
- ✓ -درمان های پیشگیری (دهانشویه)
- ✓ -فلوراید تراپی
- ✓ -آموزش دهان و دندان

تغذیه کاربردی

- ✓ بهبود وضع تغذیه ای (کودک، سالمندان، زنان باردار، دانش آموزان)
- ✓ -آشنایی رژیم درمانی در بیماران دیابتی -فنیل کتونوری -قلبی و عروقی

نحوه ارزشیابی دانشجویان بهداشت عمومی در دوره کارآموزی ترم (8)

✓ ۲۰ % نمره کارآموزی بر اساس **آزمون فاینال تئوری** (حداقل 60 درصد نمره باید اخذ گردد)

✓ ۵۰ % نمره کارآموزی بر اساس **نظر مربی و سرپرست دوره**، **آزمونهای تکوینی** در پایان هر بخش ، فعالیت های انجام شده-لاگ بوک
✓ **آزمون فاینال عملی** ۲۰ % نمره

✓ **آزمون فاینال عملی** بر اساس مطالب آموزش داده شده طی دوره کارآموزی در یکی از مراکز بهداشتی و درمانی به صورت کاملاً عملی برگزار می گردد و کسب حداقل 60 درصد نمره کل الزامی است.

✓ ۱۰ درصد نمره بر اساس انجام **تکالیف ارایه شده** توسط آموزش بالینی و مدیر گروه شامل تهیه محتوی و رسانه آموزشی از قبیل پمفلت و پوستر آموزشی، تهیه و ارایه جلسه آموزشی برای گروههای مربوطه به همراه مستندات

"منابع آزمون های فاینال دوره کارآموزی در عرصه دانشجویان بهداشت عمومی"

منابع مرتبط	سرفصل آموزشی
<ul style="list-style-type: none"> ✓ -بوکلت مراقبت کودک سالم ✓ -بوکلت مانا ✓ -لاگ بوک ✓ -سایر دستورالعمل های اعلام شده ✓ از سوی مربی مربوطه 	<p>. بهداشت کودکان</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ -مراقبت های ادغام یافته سلامت ✓ مادران (راهنمای خدمات خارج ✓ بیمارستانی)ویژه دانش آموخته غیر ✓ مامایی ✓ -راهنمای جامع تغذیه مادران ✓ باردار و شیرده ✓ -سایر دستورالعمل های اعلام شده ✓ از سوی مربی مربوطه 	<p>بهداشت مادران</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ -برنامه و راهنمای ایمن سازی ✓ مصوب کمیته کشوری ایمن سازی ✓ (آخرین دستورالعمل) ✓ -کتاب درسنامه جامع ✓ واکسیناسیون ✓ -لاگ بوک ✓ -سایر دستورالعمل های اعلام شده ✓ از سوی مربی مربوطه 	<p>واکسیناسیون</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ -دستورالعمل روش های پیشگیری ✓ از بارداری در جمهوری اسلامی ایران ✓ - 2 لاگ بوک ✓ -سایر دستورالعمل های اعلام شده 	<p>سلامت باروری</p>

از سوی مربی مربوطه	
سالمندان و میانسالان	<ul style="list-style-type: none"> ✓ - برنامه مراقبت ادغام یافته سلامت میانسالان (خدمات نوین) ✓ - برنامه مراقبت ادغام یافته سلامت سالمندان (خدمات نوین) ✓ - لاگ بوک ✓ - سایر دستورالعمل های معرفی شده از سوی مربی مربوطه
بیماری ها	<ul style="list-style-type: none"> ✓ - دستورالعمل های وزارت بهداشت در ارتباط با بیماری های فشارخون، ✓ دیابت ، کم کاری تیروئید ، سل ، آنفولانزا ، هاری ، تالاسمی ، تب مالت ، ✓ جذام ، ایدز، هپاتیت ، فنیل کتونوری . پدیکولوزیس و ... ✓ - لاگ بوک ✓ - سایر دستورالعمل های معرفی شده از سوی مربی مربوطه
بهداشت مدارس	<ul style="list-style-type: none"> ✓ - راهنمای بالینی و برنامه اجرایی تیم سلامت برای ارائه خدمات رده سنی 6 - 18 سال ✓ - مراقبت های رده سنی 18 - 29 سال ✓ - لاگ بوک ✓ - دستورالعمل های اعلام شده از سوی مربی مربوطه
بهداشت محیط	<ul style="list-style-type: none"> ✓ دستورالعمل های اعلام شده از سوی مربی مربوطه
کمک های اولیه و اقدامات درمانی مجاز	<ul style="list-style-type: none"> ✓ دستورالعمل های اعلام شده از سوی مربی مربوطه